

Pozývame Vás na vernisáž veľkej interaktívnej výstavy
v BIBIANE, medzinárodnom dome umenia pre deti
10. 10. 2016 o 16.30 hod.

ANDERSEN – ROZPRÁVKAR NA CESTÁCH PO EURÓPE

Ku kultúrnemu bohatstvu Európy a štátov Európskej únie patria rozprávky. Význam rozprávky pri výchove dieťaťa v akejkol'vek podobe je nespochybniteľný a spoznávanie jej podôb u iných národov Európy napomáha k zblížovaniu a pochopeniu spoločného kultúrneho dedičstva.

Na Európu sa orientujeme najmä preto, že od júla 2016 predsedá Slovenská republika Európskej únii a kultúrne bohatstvo rozprávok predstavuje trvalú hodnotu, ktorá má nadčasovú platnosť a patrí k pokladom európskej kultúry.

Naša výstava upozorňuje na túto skutočnosť. Ľudové rozprávky boli vždy zdrojom inšpirácie mnohých spisovateľov. Jedným z najvýznamnejších je dánsky spisovateľ a hlavne rozprávkar

H. CH. Andersen, ktorého rozprávky celá Európa prijala za svoje. Na svojich cestách po Európe sa zoznamoval nielen s mnohými krajinami, ktoré sú dnes súčasťou EÚ, ale inšpiroval sa aj ich rozprávkami. Hľadám ani neexistujúcu v Európe krajinu, ktorá by nevydala niektorú z Andersenových rozprávok neraz s ilustráciami tých najvýznamnejších výtvarníkov. Rozprávky inšpirovali nie len spisovateľov a výtvarníkov, ale aj tvorcov animovaných filmov. Výstava *Andersen – rozprávkar na cestách po Európe* je prehliadkou európskych, ale aj Andersenových autorských rozprávok v animovaných filmoch z rôznych krajín EÚ.

Prvá časť výstavy je venovaná Andersenovým cestám po krajinách Európy, ktoré sú dnes súčasťou EÚ. Začíname informáciou o EÚ v tmavomodrej miestnosti plnej hviezdíčiek so stručnými informáciami o jednotlivých krajinách EÚ. Časostroj nás tmavou chodbou vráti do doby, keď Andersen žil a my sa ocitáme v jeho chudobnej izbe, kde už píše svoju *Malú morskú pannu*. V každej z ďalších miestností sa stretávame s najznámejšími rozprávkami tých krajín, ktoré Andersen navštívil a ktoré ho inšpirovali. Je tu švédsky *Nils Holgerson* a jeho *gunár Martin*, taliansky *Pinokio* v bruchu veľryby, španielsky *Don Quijote* a jeho veterný mlyn ako tieňohra, či deti *Hansel a Gretel* z Nemecka na obrazovkách z mrežami ježibaby, ale aj *Bratislavské rozprávky*. Aj tie krajiny, ktoré nenavštívil, majú svoje rozprávky, ktoré sa tu predstavujú aspoň v malých 3D diorámach.

Druhá časť výstavy je venovaná Andersenovým rozprávkam, ich knižným a filmovým podobám doplneným o ilustrácie z kníh európskych umelcov. Tu máme zasa možnosť stretnúť sa s rozprávkami *Princezná na hrášku*, *Cisárovo nové šaty* (režisér Gene Deitch z r. 1989), *Cínový vojačik* alebo *Snehová kráľovná* (režisér Ladislav Čapek z r. 1987). V krásnych dekoráciách k jednotlivým rozprávkam, vytvorených scénografom Martinom Dubravayom sú umiestnené obrazovky, na ktorých môžu deti sledovať tieto rozprávky alebo aspoň úryvky z nich a zároveň sa zabaviť rôznymi interaktívnymi hrami.

Z animovaných filmov, ktorých témou je niektorá z Andersenových rozprávok spomeňme zopár tých, ktoré sa vo výstave objavajú:

Cisárovo nové šaty - režisér Gene Deitch z r. 1989, *Hansel und Gretel* - režisér Klaus Georgi z r. 1975, *Snehová kráľovná* - režisér Ladislav Čapek z r. 1987, ale aj veselú podobu *Škaredého káčatka* z poľského seriálu *Lolek a Bolek* - režisér Lechoslaw Marszalek, r. 1971.

Z tvorby rozprávok krajín EÚ uvidíme epizódu zo seriálu *Dômyselný rytier Don Quijote de la Mancha* - režisér Cruz Delgado z r. 1979 a *Bratislavské rozprávky* tvorcov Rudolfa Urca a Ondreja Slivku.

Vo vzťahu k Andersenovi slávi Bratislava malé jubileum. Andersen ju navštívil pred 175 rokmi.

Vo svojej knihe *Rozprávka môjho života* opisuje svoju cestu loďou po Dunaji z Carihradu do Viedne.

Do Bratislavy (Prešporku) dorazili 3. júna 1841.

O Prešporku okrem iného píše:

„Páči sa mi toto mnohotvárne mesto...sú tu krásne ruže a ešte krajšie deti...“

O Devíne zasa:

„Pri západe slnka sme dorazili k tomuto miestu, jednému z najmalebnějších na celej našej ceste. Vysoko na kopci ležala ruina určite najkrajšia na celom Dunaji. Červené večerné slnko svietilo na mokré mlynské kolesá; keď sa otáčali, zdali sa ako vytepané zo zlata... Všetko navôkol bolo zelené a voňavé! Devín v Uhorsku je malý fliačik, čo spadol z neba...“

Autori výstavy: Námet a scenár: Michaela Mertová, výtvarno priestorové riešenie: Martin Dubravay,

dramaturgia: Valéria Marákyová

Výstava v BIBIANE na Panskej 41 v Bratislave potrvá do 29. 1. 2017.